

ריפוי הסבל

פונטה דה ווקאס, מנדוסה, ארגנטינה

4 במאי 1969

אם באת לשמוע אדם שכביכול מעביר חוכמה, דע לך שטעית בדרכך כי את החוכמה האמיתית לא מעבירים לא באמצעות ספרים ולא באמצעות דרשות; החוכמה האמיתית נמצאת בעומקה של התודעה שלך, כפי שהאהבה האמיתית נמצאת בעומק לבך.

אם המכפישים והצבועים דחפו אותך הנה לשמוע את האדם הזה כדי שדבריו ישמשו לך כטענות נגדו בעתיד, דע לך שטעית בדרכך כי האיש הזה איננו כאן בשביל לבקש ממך דבר או בשביל לנצל אותך, משום שהוא לא זקוק לך.

אתה מקשיב לאדם אשר חוקי היקום זרים לו, חוקי ההיסטוריה לא ידועים לו, בור לגבי הקשרים אשר דרכם מתנהלים העמים. האיש הזה פונה אל תודעתך הרחק מן הערים ושאילותיהן החולניות. שם, בערים, אשר בהן כל יום המוות קוטם את החריצות, בהן האהבה מוחלפת בשנאה, המחילה מוחלפת בנקמה; שם, בערים של האנשים העשירים והעניים; שם, בשדות האינסופיים של האנשים, נפרש מעטה של סבל ועצב.

אתה סובל כשהכאב נושך בגופך. סובל כשהרעב משתלט על גופך. אך הסבל שלך לא נובע רק מהכאב המידי בגופך, מהרעב שבו. אתה סובל גם בגלל התוצאות של המחלות שבגוף שלך.

עליך להבדיל בין שני סוגים של סבל. ישנו סבל אשר נוצר בך בשל המחלה (הסבל עשוי לסגת בזכות התקדמותו של המדע, כפי שהרעב עשוי לסגת, אך בזכות עליונותו של הצדק). יש סוג אחר של סבל אשר אינו תלוי במחלה בגופך אלא נגזר ממנה: אם אתה נכה, אם אינך מסוגל לראות או לשמוע, אתה סובל; אך למרות שסבל זה נגזר מהגוף וממחלותיו, הסבל הוא של התודעה שלך.

יש סוג אחר של סבל אשר לא נסוג מול התקדמותו של המדע או של הצדק. סבל זה, אשר הינו אך ורק סבלה של התודעה שלך, נסוג אל מול האמונה, מול שמחת החיים, מול האהבה. עליך לדעת שהסבל הזה מבוסס תמיד על האלימות שבתודעה שלך. אתה סובל כי אתה חושש לאבד מה שיש לך, או בגלל מה שכבר איבדת או בשל הציפיות להשיג דבר מה. אתה סובל משום שאין לך, או משום שאתה חושש באופן כללי... הנה האויבים הגדולים של האדם: החשש ממחלות, החשש מעוני, החשש ממוות, החשש מבדידות. כל אלה הינם הסבל שבתודעתך, הם משחררים את האלימות הפנימית, האלימות שיש

בתודעה שלך. שים לב שהאלימות הזו תמיד נגזרת מהתשוקה. ככל שאדם אליים יותר, תשוקותיו גסות יותר.

אני רוצה לספר לך סיפור שהתרחש לפני זמן רב.

היה היה נוסע שנאלץ לערוך נסיעה ארוכה. הוא רתם את בעל החיים שלו לעגלה והחל במסע אל יעד מרוחק מאוד בזמן מוגבל. הוא כינה את בעל החיים "צורך", את העגלה כינה "תשוקה", גלגל אחד כינה "הנאה" ואת השני "כאב". כך, הנוסע היה מטלטל את עגלתו מימין ומשמאל, אך תמיד לעבר יעדו. ככל שהעגלה נעה ביתר מהירות, גלגלי ההנאה והכאב נעו מהר יותר, מחוברים באותו ציר ומובילים את עגלת התשוקה. מכיוון שהנסיעה הייתה ארוכה מאוד, הנוסע שלנו נהג להשתעמם. לכן הוא החליט לקשט אותה בחפצים יפים, וכך עשה, אך ככל שייפה יותר את עגלת התשוקה, ל"צורך" נהייה קשה יותר. כך, בעיקולים ובעליות בעל החיים המסכן היה מתמוטט ולא מסוגל למשוך את עגלת התשוקה. בדרכי החול, הגלגלים נהגו להיתקע בקרקע. יום אחד הנוסע התייאש משום שהדרך הייתה ארוכה מאוד ויעדו היה מרוחק ביותר. באותו ערב הוא החליט להרהר בבעיה ותוך כדי כך הוא שמע את צהלותיו של חברו הוותיק. הוא הבין את המסר ולמחרת פירק את הקישוטים מהעגלה, הקל עליו והשכם בבוקר לקח את חברו בדהירה לעבר היעד. אך למרות זאת, הוא כבר איבד זמן שכבר לא ניתן היה להשיב. בערב למחרת הרהר שוב והבין, בשל אזהרה חוזרת של חברו, שעומדת בפניו מטלה קשה שבעתיים: משמעותה פרידה. לפנות בוקר הוא ויתר על עגלת התשוקה. אמנם כך הוא איבד את גלגל ההנאה, אך יחד איתו איבד גם את גלגל הסבל. הוא עלה על חיית הצורך, על גבו החשוף, והחל לרכוב דרך הערבות הירוקות אל עבר יעדו.

שים לב כיצד התשוקה עלולה לדחוק אותך לפינה. ישנן תשוקות בעלות איכויות שונות. יש תשוקות גסות יותר ויש תשוקות נעלות יותר. רומם את התשוקה! התגבר על התשוקה! טהר את התשוקה! כך ללא ספק תוותר על גלגל ההנאה אך באותה נשימה גם על גלגל הסבל.

האלימות שבאדם, אשר התשוקות מאיצות בה, לא נשארת רק בתודעה בתור מחלה, אלא היא מוקרנת אל עולמם של אנשים אחרים ומופעלת על שאר האנשים. אל תחשוב שאני מתכוון לאלימות של חימוש ומלחמה, שבה האדם מחסל בני אדם אחרים. זו צורה של אלימות פיזית. יש גם אלימות כלכלית: היא זו שגורמת לך לנצל אדם אחר, היא מתרחשת כשאתה גונב מאדם אחר, כשאתה כבר אינך אח של האחר אלא עוף דורס כלפי אחר. יש, בנוסף, אלימות גזעית. נדמה לך שאינך מפעיל אלימות כשאתה רודף אחר אדם אחר רק משום שהוא שייך לגזע אחר, נדמה לך שאינך מפעיל כלפיו אלימות כאשר אתה משמיץ אותו משום היותו מגזע שונה משלך? ישנה אלימות דתית. נדמה לך

שאינך מפעיל אלימות כשאינך מספק עבודה או נועל שערים ומפטר אדם אחר משום שהוא לא בן הדת שלך? נדמה לך שאין זו אלימות לסגור על מישהו שלא נוהג עפ"י העקרונות שלך באמצעות השמצות? לכתר אותו בתוך משפחתו, בין בני עמו, בין יקיריו, רק משום שהוא אינו נוהג עפ"י הדת שלך? יש צורות אחרות של אלימות, כמו זו שכופה המוסר הפלשתי. אתה רוצה לכפות את אורח החיים שלך על הזולת, אתה חייב לכפות את אורח החיים שלך, לכפות את העדפותיך על אחרים... אבל מי אמר לך שאתה דוגמה למופת? מי אמר לך שאתה יכול לכפות אורח חיים משום שמתחשק לך? היכן התבנית והיכן הדפוס שאתה רוצה לכפות?... הנה סוג של אלימות. אתה יכול לשים קץ לאלימות שברך, בזולת ובעולם סביבך, בעזרת האמונה וההרהור הפנימי. אין שערים מדומים כדי לשים קץ את האלימות.

העולם הזה עומד להתפוצץ ואין דרך לשים קץ לאלימות! אל תחפש דרכים מדומות! אין כל מדיניות שתוכל לשים קץ לצורך המטורף באלימות. אין בעולם שלנו מפלגה או תנועה שמסוגלות לשים קץ לאלימות. אין פתרונות פלא נגד האלימות בעולם... נאמר לי שהצעירים במקומות השונים בעולם מחפשים דרכים מדומות בשביל לצאת מהאלימות ומהסבל הפנימי. הם מחפשים את הסמים בתור פיתרון. אל תחפש דרכים מדומות כדי לשים קץ לאלימות.

אחי: קיים את המצוות הפשוטות האלה, פשוטות כמו האבנים, השלג והשמש אשר מברכת אותנו. שא את השלום בקרביך והעבר אותו לזולת. אחי: אי שם בהיסטוריה רואים את פני הסבל של האדם, הסתכל עליו... אבל זכור שצריך להמשיך הלאה ושצריך ללמוד לצחוק וצריך ללמוד לאהוב.

אליך, אחי, אני משליך את התקווה הזו, את התקווה לשמחה, את התקווה לאהבה, כדי שתרום את לבך ותרומם את נשמתך, וכדי שלא תשכח לרומם את גופך.